

Maarten Cannegieter	Date	23/02/2024
BAM Nederland B.V.	Your reference	
Runnenburg 9	Our reference	
3981 AZ Bunnik	Telephone	+31 6 4339 7197
	E-mail	maarten.cannegieter@bam.com

Subject: Consultatie wijziging Besluit bouwwerken leefomgeving, aanscherping en uitbreiding van de milieuprestatie-eis

Geachte lezer,

De Nederlandse overheid heeft een consultatie geopend om reacties op te halen m.b.t. de voorgenomen MPG aanpassing met ingang van januari 2025. Beoogde doelen van deze aanpassing zijn:

- Aansluiten op de Europese norm door het aantal milieu-categorieën uit te breiden van 11 naar 19.
- Het herijken van de milieukosten per milieu-indicator met een groter aandeel voor Co2-uitstoot.
- Het aanscherpen van de MPG-eis en uitbreiding naar meerdere type gebouwfuncties.

In de basis beschouwt BAM Nederland de doelen van de aanpassing als positief: we ondersteunen een scherpere MPG norm en aansluiting op EU regelgeving. Echter, de wijze waarop dit gebeurt levert een aantal risico's op voor de bouw- en vastgoedsector én het behalen van de klimaatdoelen:

1. Benadeling biobased materialen;
2. Tempo van invoering;
3. Toepasbaarheid Europese LCA's.

Benadeling biobased materialen

De herijking van de materialen en producten in de Nationale Milieudatabase o.b.v. van de 19 milieu-categorieën benadeelt biobased materialen. Naast dat biobased materialen in de huidige methode al benadeeld worden, veroorzaken de nieuwe impact-categorieën een nog grote negatief verschil t.o.v. andere materialen. Met name: fijnstof, landgebruik en watergebruik. In de basis ondersteunt BAM het feit dat de volledige impact wordt berekend. Echter, benadeling van biobased materialen is in onze ogen tegenstrijdig met van de ambitie van de Overheid om Nederland circulair te maken. Het opschalen van het biobased materiaalgebruik is hiervoor een belangrijke voorwaarde. Zie bijvoorbeeld de Nationale Aanpak Biobased Bouwen: Nationale Aanpak Biobased Bouwen (overheid.nl)). Om de klimaatdoelen te halen is het beter inspelen op de potentie van biobased materialen om CO2 op te slaan en materialen her te gebruiken juist nodig.

BAM Nederland plaats de volgende kanttekeningen:

- 6 van de 19 criteria zijn in het overgrote deel van EU-landen niet verplicht (fijnstof, ioniserende

straling, ecotoxiciteit, humane toxiciteit (non) carcinogeen en land gebruik). Juist deze criteria bevatten milieu-impact die biobased materialen (waaronder hout) benadelen. Daarnaast zijn deze criteria, berekenmethode en weging wetenschappelijk niet onomstreden;

- Bij duurzaam beheerde bossen wordt het landgebruik juist positief ingezet tegen klimaatverandering: voor natuurbehoud, met natuurlijk watergebruik en fijnstofopname. De bepalingsmethodiek kijkt echter niet naar deze positieve impact. Als deze criteria in negatieve zin worden meegewogen dient ook de positieve impact mee te worden gewogen;
- De kritiek rondom het eindelevensduurscenario van hout is nog niet opgelost. Uitgangspunt is nog steeds dat dit over 100 jaar wordt verbrand, terwijl de praktijk zich anders bewijst. Hoogwaardig hout zoals balken wordt juist hoogwaardig hergebruikt. Het is gebruikelijk dat houtafval gerecycled wordt naar bijvoorbeeld plaatmateriaal.

Voorstel: neem ook de positieve kwaliteiten van biobased materialen mee (zoals CO2 opslag), door het herijken van de 'einde levensduur'-scenario's. Alternatief hiervoor is om naast een MPG-norm, ook een GWP-norm (Global Warming Potential) te stellen, die zich enkel richt op de uitstoot in fase A1, A2, A3. Stel tot slot de aanvullende impact-categorieën niet verplicht in Nederland en sluit aan op de werkwijze die breed in de EU gehanteerd wordt.

Tempo van invoering

De gelijktijdige invoering van een aanscherping van de norm én een nieuwe rekenmethode in een strakke planning vormt een risico voor lopende projecten. Met name projecten die vlak na invoering in januari 2025 een vergunningsaanvraag willen doen, moeten mogelijk in zeer korte tijd het ontwerp aanpassen. Dit creëert onzekerheid over de doorgang van projecten en vergunningstrajecten. We voorzien daarmee stagnatie en (financiële) druk op projecten. En dat tegelijk met het toenemende woningtekort.

- Er is momenteel te veel onzekerheid over de impact van de voorgestelde aanpassingen op de gebouwprestaties, daar de rekenmethodiek nog aan veel verandering onderhevig is;
- Het is tevens onduidelijk wanneer verandering exact wordt doorgevoerd. De nog zeer korte resterende tijd tot de ingang van de aanscherping geeft onzekerheid over de doorgang van projecten en vergunningstrajecten;
- Betrokken stakeholders hebben te beperkt de tijd om zich voor te bereiden, rekenmethoden in te voeren en praktijkervaring op te doen. O.a. data en software zijn mogelijk niet op tijd gereed;
- Tevens is er te weinig tijd om de impact op lopende ontwerptrajecten in kaart te brengen.

Voorstel: kijk verder vooruit en geef voldoende tijd tussen definitieve afronding van de regelgeving en implementatie. Dit zodat (huidige) projecten dit kunnen meenemen in lopende ontwerptrajecten en vergunningsaanvragen en partijen in kunnen spelen op deze verandering in hun innovatie en conceptontwikkeling.

- Kies ervoor om één aanpassing per keer te doen: de aanscherping op bestaande methodiek of de aanpassing in de rekenmethode. Onze voorkeur heeft het om eerst de rekenmethode op orde te brengen door de aanpassingen en (minimaal) één jaar later pas de aanscherping van de norm door te voeren;
- Alternatief zien we ook een overgangperiode voor ons waarbij twee rekenmethodieken naast elkaar bestaan: de oude regeling voor lopende projecten en nieuwe projecten met de nieuwe MPG methodiek.

Toepasbaarheid Europese LCA's

Van mindere orde maar alsnog een punt van aandacht, is dat Europese LCA's kunnen nog steeds niet direct worden opgenomen in de NMD. Hierdoor worden leveranciers geconfronteerd met extra kosten voor een specifieke LCA die geaccepteerd wordt door de NMD. Dit blijft een drempel voor leveranciers om hun producten op te nemen en wordt in het nieuwe stelsel niet opgelost. Juist het inzicht in milieuprestatie van producten is zo hard nodig om als marktpartijen de juiste, duurzame, keuzes te kunnen maken.

Ik hoop u met deze reactie inzicht te geven in de zorgen die spelen bij BAM Nederland. Ik ben graag bereid om onze zorgpunten en voorstellen mondeling toe te lichten.

Met vriendelijke groet,

Namens BAM Nederland

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Maarten Cannegieter', written over a horizontal line.

Maarten Cannegieter

Manager Duurzaamheid BAM Nederland